

9. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/....

KARAR NO : 2025/...

DAVACI :

VEKİLİ : AV. OZAN KARAKAYA

DAVALI : ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ

VEKİLİ :

DAVANIN ÖZETİ : Üniversitesi Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanı olarak görev yapan davacının taşınır devir komisyonu tarafından üniversite geçici kullanımına bırakılan konteynerin kaybedilmesinde kusurlu bulunduğu bahisle 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 125/C-a bendi uyarınca aylıktan kesme cezasıyla cezalandırılması gerekirken geçmiş hizmetleri olumlu olduğundan 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 125/B-f bendi uyarınca kınama cezasıyla cezalandırılmasına ilişkin işleme yaptığı itirazın reddine ilişkin Üniversitesi Disiplin Kurulu'nun 12.06.2024 tarih ve 40 sayılı işleminin; hukuka aykırı olduğu, alt ceza uygulanması yoluna gidilirken 125/B-f maddesi denilmek suretiyle bent ve alt bent belirtildiği, bu şekilde hem temel ceza için davacının eylemine karşılık gelen bent ve alt bent, hem de alt ceza uygulamasında bent ve alt bent belirlemesi yapılarak davacıya hangi madde uyarınca disiplin cezası verildiği hususunda tereddüt oluşturulduğu, buna göre, bir alt ceza uygulamasında sabit olan fiil için belirlenen temel ceza maddesi baki kalmak kaydıyla bent belirtilmeksizin bir alt ceza uygulaması yapılmasının gerektiği, isnat edilen eylemde yalnızca 1 adet konteynerin mevzu bahis olduğu ve 21.11.2020 tarihinde taşındığı göz önünde bulundurulduğunda söz konusu eylemleri kabul etmemekle birlikte soruşturmanın başlama tarihinin zamanaşımına uğradığı ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Davacı hakkında yürütülen disiplin soruşturmasında zaman aşımı sürelerine riayet edildiği, zaman aşımı bulunmadığı, M..... Başkanlığı tarafından önce A..... Üniversitesine devrolunan ve ardından ise kullanılmak üzere Üniversitesine bırakılan, teslim tutanağı ile devralınmış olmasa da mevcut belgelerden 13 adet olduğu tespit edilen bu konteynerlerin 9 adetinin kaybolduğunun görüldüğü yapılan inceleme araştırma sonucunda ise kayıp olan bu 9 adet konteynerin 3 adetinin Üniversiteden yapım işi hizmet ihalesi olarak iş yapan firmalar tarafından kullanıldığı, 5 adet konteynerin nerede olduğunun ve nasıl kaybolduğunun tespit edilemediği, geriye kalan 1 adet konteynerin ise yine dosya içerisine kazandırılan ifadeler ve tüm deliller dikkate alındığında Üniversite personeli davacının talimat ve nezaretiyle Üniversite kampüs alanı dışına çıkarıldığının tespit edildiği, hangi amaçla çıkarıldığının davacı tarafından açıklanmadığı, bu taşıma ve çıkarma işleminden sonra konteynerin kaybolduğu ve nerede olduğunun tespit edilemediği, bu şekilde de kamu zararına sebebiyet verildiği, dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 9. İdare Mahkemesi'nce, dava dosyasında yer alan bilgi ve belgeler incelenerek gereği görüldü:

Dava, Üniversitesi Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanı olarak görev yapan davacının taşınır devir komisyonu tarafından üniversite geçici kullanımına bırakılan konteynerin kaybedilmesinde kusurlu bulunduğu bahisle 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 125/C-a bendi uyarınca aylıktan kesme cezasıyla cezalandırılması gerekirken geçmiş hizmetleri olumlu olduğundan 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 125/B-f bendi uyarınca kınama cezasıyla cezalandırılmasına ilişkin işleme yaptığı itirazın reddine ilişkin Üniversitesi Disiplin Kurulu'nun 12.06.2024 tarih ve 40 sayılı işleminin iptali istemiyle açılmıştır.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 'Genel esaslar' başlıklı 53. maddesinde "Yükseköğretim Kurulu Başkanı üst kuruluşlar, rektörler ve bağımsız vakıf meslek yüksek müdürlerinin; rektör, üniversitenin; bağımsız vakıf meslek yüksekokulu müdürü, bağımsız meslek yüksekokulunun; dekan, fakültenin; enstitü ve yüksekokul müdürleri, ensti

9. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/....

KARAR NO : 2025/...

yüksekokulların; kadrosu bulunan uygulama araştırma merkezi ile bağımsız enstitü müdürleri, uygulama araştırma merkezi ile enstitünün; bu birimlerin genel sekreter veya sekreterleri de bağlı birim personelinin disiplin amirleridir.

b. Devlet ve vakıf yükseköğretim kurumlarının öğretim elemanlarına uygulanabilecek disiplin cezaları uyarma, kınama, aylıktan veya ücretten kesme, kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme, üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve kamu görevinden çıkarma cezalarıdır. Öğretim elemanları dışında iş sözleşmesiyle çalışan personel 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu ve iş sözleşmesi veya toplu iş sözleşmesine tabidir. Memurlar hakkında ise 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 125 inci maddesi uygulanır. ... hükmüne,

'Disiplin cezası verme yetkisi' başlıklı 53/Ç maddesinde: "Disiplin cezası vermeye yetkili amir ve kurullar şunlardır:

a) Uyarma ve kınama cezaları sıralı disiplin amirleri tarafından, rektörler ve bağımsız vakıf meslek yüksekokulu müdürleri hakkında Yükseköğretim Kurulu Başkanı tarafından verilir.

b) Aylıktan veya ücretten kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezaları kişinin görevli olduğu birimdeki disiplin kurulu kararı ile verilir. ...

Disiplin cezası vermeye yetkili makamlar, soruşturmada eksiklik olduğunun tespiti halinde eksikliklerin giderilmesi amacıyla dosyayı iade edebilir, soruşturmacı tarafından önerilen disiplin cezasını aynen verebilir, hafifletebilir veya reddedebilir. Teklif edilen cezanın reddedilmesi halinde ilgili disiplin amiri ya da kurulu tarafından ret gerekçesine uygun olarak en geç üç ay içerisinde yeni işlem tesis edilebilir.

Disiplin cezası verme yetkisi devredilemez.

Disiplin kurulları gerekli gördüğü takdirde ilgilinin özlük dosyasını ve her türlü evrakı incelemeye, ilgili yerlerden bilgi almaya, her türlü incelemeyi yaptırmaya, yeminli tanık ve bilirkişi dinlemeye veya niyabeten dinletmeye, keşif yapmaya veya yaptırmaya yetkilidir." hükmüne,

'Disiplin cezası verilmesinde uygulanacak temel ilkeler' başlıklı 53/D maddesinde: "Aynı fiile birden fazla disiplin cezası verilemez. Fiilin birden fazla disiplin suçu teşkil etmesi hâlinde bu suçlardan en ağır cezayı gerektiren disiplin cezası verilir.

Disiplin cezası verilmesine sebep olmuş bir fiilin, cezaların özlük dosyasından çıkarılmasına ilişkin süre içinde tekerrüründe bir derece ağır ceza uygulanır. Tekerrüre esas alınacak cezanın, süresi içerisinde itiraz edilmemesi veya itirazın reddedilmesi suretiyle kesinleşmiş olması gerekir. Aynı derecede cezayı gerektiren fakat ayrı fiiller nedeniyle verilen disiplin cezalarının üçüncü uygulamasında bir derece ağır ceza verilir. Kanunla affedilmiş disiplin cezaları ile tekerrür nedeniyle verilen bir derece ağır cezalar tekerrüre esas alınmaz.

Geçmiş hizmetleri sırasındaki çalışmaları olumlu olan veya ödül veya başarı belgesi alanlara verilecek disiplin cezalarında bir derece alt ceza uygulanabilir. Bir derece alt cezayı, asıl cezayı vermeye yetkili makam verir.

Kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezasına bir üst ceza uygulanması gereken hallerde üst ceza kamu görevinden çıkarma cezasıdır. Kamu görevinden çıkarma cezasına bir alt ceza uygulanması gereken hallerde ise alt ceza kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezasıdır. ..." hükmüne yer verilmiştir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 125. maddesinde: "Devlet memurlarına verilecek disiplin cezaları ile her bir disiplin cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır: ... B - Kınama : Memura, görevinde ve davranışlarında kusurlu olduğunun yazı ile bildirilmesidir. Kınama cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır: ... f) Devlete ait resmî belge, araç, gereç ve benzeri kaybetmek, ... C - Aylıktan kesme : Memurun, brüt aylığından 1/30 - 1/8 arasında yapılmasıdır. Aylıktan kesme cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır: a) Kasıtlı olarak; emir ve görevleri tam ve zamanında yapmamak, görev mahallinde kurumlarca belirlenen ı

9. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/....

KARAR NO : 2025/...

esasları yerine getirmemek, görevle ilgili resmi belge, araç ve gereçleri korumamak, bakımını yapmamak, hor kullanmak, ...

Disiplin cezası verilmesine sebep olmuş bir fiil veya halin cezaların özlük dosyasından silinmesine ilişkin süre içinde tekrerründe bir derece ağır ceza uygulanır. Aynı derecede cezayı gerektiren fakat ayrı fiil veya haller nedeniyle verilen disiplin cezalarının üçüncü uygulamasında bir derece ağır ceza verilir.

Geçmiş hizmetleri sırasındaki çalışmaları olumlu olan ve ödül veya başarı belgesi alan memurlar için verilecek cezalarda bir derece hafif olanı uygulanabilir. ..." hükmüne yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden, Üniversitesi Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanı olarak görev yapan davacının taşınır devir komisyonu tarafından üniversite geçici kullanımına bırakılan konteynerin kaybedilmesinde kusurlu bulunduğundan bahisle 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 125/C-a bendi uyarınca aylıktan kesme cezasıyla cezalandırılması gerekirken geçmiş hizmetleri olumlu olduğundan 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 125/B-f bendi uyarınca kınama cezasıyla cezalandırılmasına ilişkin işleme yaptığı itirazın reddine ilişkin Üniversitesi Disiplin Kurulu'nun 12.06.2024 tarih ve 40 sayılı işleminin iptali istemiyle görülmekte olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Disiplin cezaları açısından da geçerli olan suç ve cezaların kanuniliği ilkesi gereğince disiplin cezası veren disiplin kurulları ve disiplin amirlerince disiplin cezasına konu fiilin niteliği itibarıyla hangi madde kapsamında olduğunun ve hangi cezanın verilmesi icap ettiğinin net bir şekilde tespit edilmesi ve disiplin cezası verilmesine dair işlemlerde de ceza maddesinin ve verilen cezanın net ve çelişkisiz bir şekilde belirtilmesi gerekmektedir. Bu husus, yeni bir fiili sebebiyle ceza işlemine muhatap olacak kamu görevlisinin geçmişte ceza verilmesine sebep olan fiilin tekrerründe bir derece ağır ceza verilmesi noktasında yapılacak değerlendirmelerde büyük ehemmiyet arz etmektedir. Çünkü yukarıda yer verilen madde hükmü; kamu görevlisinin geçmişte disiplin cezasına konu olmuş aynı nitelikteki fiilin cezaların sicilden silinmesine ilişkin süre içinde tekrerründe (yani ikinci uygulamada) bir derece ağır ceza verilmesini öngörmüş iken, aynı madde kapsamında olmakla birlikte aynı derecede cezayı gerektiren fakat ayrı fiil veya haller sebebiyle verilen disiplin cezalarının "üçüncü uygulamasında" bir derece ağır ceza verilmesini hükme bağlamıştır.

657 sayılı Kanun'un ilgili hükmünde belirtilen bir derece hafif olan cezanın uygulanmasının (alt ceza uygulaması) ayrı bir disiplin cezası niteliği taşımayıp asıl cezanın uygulanmasına karşılık geldiği, asıl cezanın, sübuta erdiği tespit edilen fiilin 657 sayılı Kanun'un 125. maddesinde belirtilen disiplin suçu tanımına karşılık gelen disiplin cezası olduğu kabul edilmektedir. Alt ceza uygulamasında doğrudan cezanın adı belirtilip alt bent yani suç tipi belirtilmeksizin işlem tesis edilmesi gerektiği, aksi durumun, kamu görevlilerinin iki farklı fiili işlemekle karşı karşıya kalması sonucunu doğuracağı gibi, 657 sayılı Kanun'un 125. maddesindeki disiplin cezalarına karşılık fiiller farklılıklar içerdiğinden, fiilin özlük dosyasından silinmesine ilişkin süre içinde tekrerrü halinde, bir derece ağır ceza uygulaması sırasında tekrerrü esas alınacak disiplin suçunun belirlenmesinde belirsizliğe veya hataya neden olunması ihtimali barındırdığı, bu nedenle alt ceza uygulamasına gidilmesi halinde fiilin yeni bir alt bent belirtilmek suretiyle yeniden tanımlanmasına gerek olmadığı açıktır.

Öte yandan; disiplin amirlerinin, soruşturmayı yapan muhakkikin getirdiği teklifle bağlı olmadığı ve atfedilen eylemlerin disiplin suçu teşkil eden fiiller yönünden hukuki tavsihini serbestçe yapabileceği açıktır.

Olayda, dava konusu disiplin cezasında, Disiplin Kurulunun yapmış olduğu inceleme bahsi geçen konteynerlerden 1 (bir) adetinin, soruşturma dosyasına kazandırılan bilgi ve b neticesinde 21.11.2020 tarihinde davacı nezaretinde kurum dışına çıkartılarak şehir yönüne götürüldüğü tespit edildiğinden davacı hakkında; 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nu

T.C.
ANKARA

9. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/....

KARAR NO : 2025/...

maddesinin "C" fıkrasının "a" bendi uyarınca "Kasıtlı olarak; verilen emir ve görevleri tam ve zamanında yapmamak, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasları yerine getirmemek, görevle ilgili resmi belge, araç ve gereçleri korumamak, bakımını yapmamak, hor kullanmak," fiilinden dolayı "1/8 oranında aylıktan kesme cezası" ile tecziye edilmesi, davacının geçmiş hizmetlerinde herhangi bir ceza almadığı göz önüne alınarak 2547 sayılı Kanun'un 53/Ç maddesi hükmü gereğince 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 125. maddesinin "B" fıkrasının "f" alt bendi uyarınca "Devlete ait resmi belge, araç, gereç ve benzeri eşyayı kaybetmek." hükmü gereğince "kınama" cezası ile cezalandırılmasına karar verildiği, Kanun'un 53/Ç maddesi dikkate alınarak bir alt ceza uygulandığı belirtilerek geçmiş hizmetlerinin olumlu olması dolayısıyla mı bir alt ceza uygulandığı yoksa ayrı bir ceza tayini suretiyle mi kınama cezası uygulandığı hususunda tereddüt yaşandığı, zira geçmiş hizmetlerinde herhangi bir ceza almadığı ibaresinin işlemde yer aldığı, bu halde bir alt ceza uygulanırken f bendinin belirtilmemesi gerektiği, netice olarak hukuki denetime elverişli olmayacak şekilde tesis edilen dava konusu işlemde hukuka uyarlık görülmemiştir.

Nitekim, benzer mahiyette uyuşmazlıklara ilişkin olarak Konya Bölge İdare Mahkemesi 1. İdari Dava Dairesi'nin 08/03/2022 tarih ve E:2021/2593, K:2022/874 sayılı, Gaziantep Bölge İdare Mahkemesi 5. İdari Dava Dairesi'nin 16/03/2022 tarih ve E:2021/728, K:2022/542 sayılı kararı da bu yöndedir.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin iptaline, aşağıda ayrıntısı gösterilen 982,00 TL yargılama gideriyle karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca takdir edilen 18.000,00 TL vekalet ücretinin davalı idareden alınarak davacı tarafa verilmesine, peşin alınan posta gideri avansından artan miktarın daha önce talep edilmemesi halinde kararın kesinleşmesinden sonra re'sen davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde Ankara Bölge İdare Mahkemesi'ne istinaf yolu açık olmak üzere, 12/02/2025 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.

Başkan